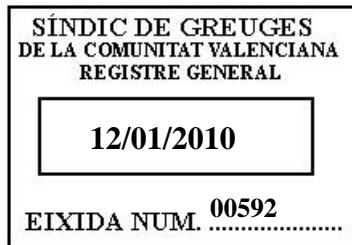

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Conselleria d'Educació
Ilmo. Sr.
Av. Campanar, 32
VALENCIA - 46015

=====
Ref. queixa núm. 092339
=====

Il·lm. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat per la Sra. (...), de Paiporta que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

- “Que té una greu discapacitat del 23% per pèrdua auditiva en ambdós orelles (80% a l'orella esquerra i 55% a l'orella dreta), per la qual cosa, des de fa anys, experimenta una considerable pèrdua d'informació, especialment en els missatges orals, enregistrats, a causa de la necessitat durant els últims 15 o 20 anys de posar en marxa mecanismes compensatoris, especialment, la lectura de llavis, i que esta circumstància determina una greu dificultat per a comprendre missatges orals sense la imatge de la cara del parlant.
- Que ha estat matriculada durant els últims anys en l'Escola Oficial d'Idiomes de Quart de Poblet, en anglés, però que, com a conseqüència de la pèrdua auditiva referida i la necessitat de lectura de llavis o d'ajuda del context per a entendre la totalitat del missatge, ha tingut dificultats enormes per a entendre els missatges enregistrats, sobretot en primer curs del nivell avançat.
- Que, no obstant això, ha superat les proves amb ajuda del professorat.
- Que, en este últim curs, las dificultats s'han agreujat a causa de les característiques específiques del nivell en què es troba (els enregistraments incorporen soroll de trens, carreteres, gent parlant) per augmentar la dificultat pròpia del nivell, fet que la impossibilita la majoria de vegades per a entendre les qüestions específiques sobre els missatges enregistrats. És a dir, pot entendre la idea general però no el problema habitual en què es troben les persones amb dificultats específiques en estos nivells d'aprenentatge.

- Que l'EOI de Quart de Poblet no preveu les possibilitats d'adaptació curricular per a les persones amb la seua discapacitat, mitjançant la modificació de les proves habituals per altres en què siga possible la lectura de llavis.”

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar, si s'escau, les previsions existents per a adaptar les proves de les EOI a les persones amb discapacitat.

La Direcció General d'Ordenació i Centres Docents va emetre l'informe següent:

“ (...) 1º.- A lo largo de los años cursados por la interesada en la Escuela Oficial de Idiomas de Quart de Poblet, se han realizado todas las adaptaciones de acceso al currículo para facilitar a la interesada el acceso al mismo, y que pudiese cursar con aprovechamiento los diferentes niveles, como así ha sido.

2º.- En el nivel en el cual está matriculada, se trabaja con registros reales de situaciones reales (conversaciones en una estación o en mitad de la calle, en un mercado, ... todas ellas situaciones cotidianas con las que un usuario del idioma de dicho nivel puede encontrarse) y que son las que se contemplan en los currículos aprobados por la Conselleria d'Educació.

3º.- El Decreto 155/2007, de 21 de septiembre, del Consell, por el que se regulan las enseñanzas de idiomas de régimen especial en la Comunitat Valenciana, establece en su disposición adicional primera que:

- 1. El alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad debidamente acreditada, dispondrá de las adaptaciones curriculares de acceso al currículo que les posibilite o facilite su proceso educativo.*
- 2. Las adaptaciones curriculares necesarias únicamente podrán afectar a la metodología didáctica, a las actividades y a la priorización y temporalización de los objetivos, así como a los elementos curriculares de acceso.*
- 3. La Conselleria competente en materia de educación podrá autorizar para este alumnado la modificación de la duración del curso y del periodo de permanencia máximo en cada uno de los niveles.*
- 4. En la celebración de las pruebas específicas que se convoquen se habrá de adaptar la duración y las condiciones de realización de las mismas a las características del alumnado con necesidades educativas especiales.*

Por todo lo anterior, es competencia del profesor que imparte docencia, quien debe realizar las adaptaciones curriculares de acceso al currículo que le faciliten o posibiliten su proceso educativo, estudiando dicho idioma bajo los principios de igualdad de oportunidades, no discriminación y compensación de desventajas, pero en ningún caso contempla la actual normativa la modificación de las pruebas de evaluación.”

La interessada va formular les al·legacions següents:

“(…) és cert que una vegada presentada la documentació mèdica on s’acredita el grau de pèrdua auditiva, l’EOI de Quart ha aplicat en certa mesura les adaptacions necessàries. La queixa apuntava més bé a la disparitat a l’hora d’aplicar aquestes mesures. De vegades el tipus d’auriculars, de vegades la manca de silenci en l’aula on es realitzava l’activitat, o la manca de qualitat de l’aparell reproductor.

La meua intenció no és el meu cas particular solament sinó que el Síndic de Greuges hi acudisca i s’interesse per un problema generalitzat pel que fa a persones amb discapacitat auditiva. Que hi haja una legislació clara i precisa per tal que l’aplicació de la legislació no es convertisca en una burla i que depenga de la persona que l’aplique en cada moment i sobretot en què s’unifiquen criteris. No pot ser que en els controls de classe es pugua sentir l’audició dues vegades i en l’examen final tres. Caldria unificar els criteris a l’hora d’aplicar les normes. I també que s’estudiara la possibilitat d’anul·lar, en casos més greus que el meu, la prova d’audició (…).”

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa i ben entés que no hem deduït una actuació pública irregular que haja de ser investigada pel Síndic de Greuges, passem a resoldre l’expedient amb les dades que hi consten, i per això li demanem que considere els arguments que seguidament li exposem i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem:

L’article 27 de la Constitució espanyola garantix a tots els ciutadans el dret a l’educació, un dret que té com a objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i les llibertats fonamentals. I este dret a accedir al sistema educatiu, els beneficiaris del qual són tots els espanyols sense cap discriminació per raons ideològiques, socials, de sexe, raça o naixement, o de qualsevol altra índole, és l’àmbit on està legitimada la intervenció del Síndic de Greuges per a atendre i tramitar les queixes que els valencians sotmeten a la seua consideració. I, sobretot, el Síndic de Greuges articula el seu discurs principal recordant als poders públics que la situació d’atenció a les persones que tenen una discapacitat en general ha de ser analitzada partint dels principis i de la filosofia establida per l’article 49 de la Constitució espanyola, i de la normativa dictada a la seua empara, de manera que l’objectiu final que l’actuació dels poders públics ha de perseguir en este àmbit, i en la mesura de les seues possibilitats garantir, és la millora de la qualitat de vida d’este grup heterogeni de persones, mitjançant la consecució de la seua plena integració social i, per això mateix, mitjançant la plena consecució de la seua igualtat efectiva amb la resta del grup social.

No obstant això, hem de dir que no és una funció d’esta institució determinar el contingut efectiu de les polítiques educatives que cal fer i, en el cas que ens ocupa, determinar la normativa per la qual es regulen els ensenyaments d’idiomes de règim especial a la Comunitat Valenciana (Decret 155/2007, de 21 de setembre, del Consell), sinó la detecció dels problemes suscitats, i correspon als poders públics, en el marc de les funcions d’autoorganització que en este àmbit li estan

assignades, adoptar les polítiques que considere més adequades per a solucionar-los.

De conformitat amb tot el que hem exposat més amunt i, analitzat d'esta manera, i des del prisma de l'article 49 de la Constitució espanyola, **SUGGERIM A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ** que, en l'àmbit de les seues competències, dicte les instruccions necessàries perquè l'alumnat amb necessitats educatives especials dispose de les adaptacions curriculars d'accés al currículum que els facilite o possibilita el seu procés educatiu i que, en casos com l'analitzat, els alumnes de les EOI amb discapacitat auditiva disposen d'auriculars de qualitat i dels mitjans materials i humans necessaris perquè puguen assolir els objectius curriculars que la legislació vigent preveu per a tot l'alumnat.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat la present Resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana